

Grindsted Kirke

Søndag d. 3. februar 2019 kl. 11.00

Steen Frøjk Søvndal

Prædiken til 4. søndag efter helligtrekonger, Matt 8,23-27. 1. tekstrække

Salmer

DDS 739: Rind nu op i Jesu navn (DDK 460)

Dåb – DDS 448,1-3 + 4-6: Fyldt af glæde over livets under (DDK 147)

DDS 502: Jeg har en angst som aldrig før (DDK 263)

DDS 36: Befal du dine veje (DDK 276)

Altergang   FS3 103: Jeg kan hvile ud hos Jesus

   DDS 49: Ingen er så tryk i fare (DDK 253)

   DDS 208: Skriv dig, Jesus, på mit hjerte (DDK 285)

DDS 51: Jeg er i Herrens hænder (DDK 258)

Tekstlæsninger

GT-læsning: Job 38,1-11

Denne hellige lektie skrives i Jobs Bog:

Da talte Herren til Job inde fra stormen:

Hvem er det, der med uforstandige ord
formørker det, jeg har bestemt?

Spænd bæltet om lænden som en mand,
og giv mig svar, når jeg spørger dig!

Hvor var du, da jeg grundlagde jorden?

Fortæl det, hvis du har forstand til det!

Hvem bestemte dens mål – det ved du vel?

Hvem spændte målesnoren ud over den?

Hvor blev dens fodstykker sat ned,
og hvem lagde dens hjørnestein,

mens alle morgenstjerner jublede,
og alle gudssønner råbte af fryd?

Hvem spærrede havet inde bag porte,
da det brød ud af moderlivet,

dengang jeg gav det skylaget til klædning
og de mørke skyer til svøb,

da jeg afstak en grænse for det
og indsatte port og slå

og sagde: »Hertil må du komme, ikke længere,
her standser dine stolte bølger.«

Epistel: Rom 13,8-10

Vær ingen noget andet skyldig end at elske hinanden; for den, der elsker andre, har opfyldt loven. Budene: »Du må ikke bryde et ægteskab; du må ikke begå drab; du må

ikke stjæle; du må ikke begære,« og et hvilket som helst andet bud, sammenfattes jo i dette bud: »Du skal elske din næste som dig selv.« Kærligheden gør ikke næsten noget ondt. Kærligheden er altså lovens fylde.

Prædiketekst: Matt 8,23-27

Jesus gik om bord i en båd, og hans disciple fulgte ham. Da blev der et voldsomt uvejr på søen, så båden skjultes af bølgerne. Men han sov. Og de kom hen og vækkede ham og sagde: »Herre, frels os! Vi går under!« Men han sagde til dem: »Hvorfor er I bange, I lidettroende?« Da rejste han sig og truede ad storm og sø, og det blev helt blikstille. Men folk undrede sig og sagde: »Hvem er han, siden både storm og sø adlyder ham?«

BØN FØR PRÆDIKENEN

Gode Gud, himmelske Far. Du kender vores angst. Du ved, vi alle sammen står afmægtige i mange situationer i vores liv – og ikke mindst over for døden. Tak, at du er kommet os til hjælp, og vi beder om, at du ved Helligånden vil udlægge dit ord for vores angstfyldte hjerter. Åben vores ører og hjerter for dit levende ord. Amen!

PRÆDIKEN

Vi begynder i den muntre afdeling, for jeg fandt en tegning med en slags fortsættelse af underet, vi har hørt om: ”Stille”, sagde Jesus til havet, og disciplen Nathanael siger: »Hvem er han, siden både storm og sø adlyder ham?« Så siger en tredje: ”Klap i, Nathanael. Jeg sagde jo, at

klimaforandringerne er menneskeskabte!”

Ja, det var bare en appetitvækker...

Det er helt anderledes afgørende ting, vi skal ind på i dag. En sovende Gud – og disciple eller kristne, der råber og skriger, uden at der sker noget. Er det et billede, du genkender fra dit eget liv? Hvor er Gud henne? Kan vi stole på en Gud, der sover? Der findes en hjerteskrærende salme i Det gamle Testamente, Sl 44, som slutter med bøn og klage til Gud: *Vågn op, hvorfor sover du, Herre? Stå op, forstød os ikke for evigt.*

Det her med en sovende Gud eller en fraværende Gud er et erfaringsområde, som alle kristne på et tidspunkt kommer til at kende til, men som der også er meget tabu omkring. H.C. Andersen sætter ord på noget af det med salmen, vi sang: ”Jeg har en angst som aldrig før, som stod jeg foran dødens dør og måtte ind og styrte ned i mørke og i ensomhed.”

Hvorfor taler vi ikke om, at vi ind imellem oplever Gud sådan? Er det fordi, vi har udviklet en teologi om, at for en kristen går det altid fremad? At en kristen ikke oplever modgang? At der ingen storme er, eller at de i hvert fald ikke kan komme fra Jesus? Den teologi passer godt ind i vores kultur og samfund, hvor du bare skal gøre sådan, som eksperterne siger – tage den rigtige uddannelse, spise sundt og dyrke motion, så går det godt for dig. Og så har vi åndelig overbygning, der garanterer os alt godt i forhold til Gud: Helbredelse, hvis vi er syge, overskud i pressede situationer, medvind på alle cykelstier.

Vi kender godt til at opleve noget godt og takke Gud for det. Bordbønnen er en tak til Gud. Hvis man har fået et arbejde, en god dag, eller hvis man har et nyfødt barn, så kender vi godt til at takke Gud. Men hvad når vi oplever noget negativt?!

Her står der specifikt: *Jesus gik ombord i en båd, og hans disciple fulgte ham. Da blev der et voldsomt uvejr på søen.* Det var ikke, fordi de svigtede Jesus, at der blev uvejr, men tværtimod fordi de fulgte ham, fordi de var der, hvor hans ønskede, de skulle være. Sådan kan det altså også være.

Der står, at det var et *voldsomt uvejr*. Det var ikke bare en storm i et glas vand. Matthæus bruger ikke det græske ord for vind eller blæst, ”anemos”. Ligesom på dansk, hvor vi taler om kuling, storm, orkan osv., kan man på græsk udtrykke vindstyrke med mange ord. Matthæus bruger ordet ”seismos”, som indgår i seismograf, et instrument, der måler jordskælvsstyrke. Her er en seismos, et jordskælv – endda seismos mega, et megajordskælv. Det udtryk bruges kun én gang mere i evangelierne, nemlig ved Jesu opstandelse, hvor vi læser, at der kom et *kraftigt jordskælv*. Nogle udfordringer, vi står i, er blæst eller kuling, men nogle af dem er også jordskælv.

Der er to ting, som gør disciplene bange. For det første, at *båden skjultes af bølgerne*. En vesterhavsfisker havde den skik, inden han sejlede ud, at folde sine hænder og bede en bøn til Gud. Han sagde: Kære Gud, nu tager jeg årerne. Vil du så passe roret? For min båd er så lille, og havet så stort. Vi kan vel godt forstå, at det oprørte hav gør folk bange.

Det andet, der gjorde dem bange, var at Jesus sov. Som nævnt kan det også være vores erfaring, men vi skal alligevel lægge mærke til, at han sover i båden. Han har ikke forladt dem.

Disciplene vækker Jesus og råber til ham: *Herre, frels os, vi går under*. Flere af dem var fiskere og havde før oplevet, hvordan storme på Genesaret sø pludselig kunne opstå. Her har de mærket, at det er begyndt at blæse, og det er blevet værre og værre. Vi kan forestille os, hvordan de har kæmpet mod bølgerne og brugt alle deres kompetencer og kræfter på at kontrollere båden. Men til sidst måtte de give op og kalde på Jesus.

Lærer vi noget om vores storme her, også? Kender vi ikke også mekanismen: Jeg kæmper selv, så længe jeg kan. Jeg kan selv og vil selv. Men hvilke storme kan få os til at råbe på Jesus: *Vi går under?*

Én storm er livets modgang, fristelse og kamp. Det gælder fra kærestesorger, drillerier og mobning i skolen, udfordringer med arbejde eller i familien. Er disse ting

bare en storm i et glas vand? Nej, ting, som andre måske siger er småting, kan vælte os omkuld og være et jordskælv, som alvorlig sygdom og ulykke også altid er det. I en forsamling som denne menighed vil der sandsynligvis også være hele spektret repræsenteret, fra dem, der oplever det begynde at blæse, til dem, der virkelig råber til Jesus: ”*Vi går under! Vi kan ikke mere. Gud, hvorfor sover du?*”

Et andet område er synd mod Gud. Vi kender Guds lov og ved, at det er i vores egen interesse at efterleve Guds vilje. Det er godt at følge de 10 bud og kærligheden til Gud og til vores næste, men vi formår det ikke. Vi kender også Guds straf over synden i samvittigheden og på dommens dag. *Syndens løn er død*, læser vi i Romerbrevet. H.C. Andersen er inde på det i salmen: ”Alt ondt i mig, det kom fra mig, hvad godt jeg gjorde, kom fra dig; de andres skyld jeg nok opskrev, men ej mit eget skyldnerbrev; hvor har jeg for mig selv hver dag besmykket godt min egen sag!” H.C. Andersen er ærlig over for Gud, og jeg savner denne ærlighed hos os og i mit eget liv, at vi sætter ord på synd og ikke er ligeglade med synd. Hvorfor? For det første fordi Gud er hellig og ikke tåler synd. Han kan støde os bort fra sig. *Frygt ham, som har magt til at kaste i Helvede*, siger Jesus til os, og uopgjort synd skiller os fra Gud. For det andet, så Gud inviterer os til at gå i rette med ham for at kunne tilgive os. Derfor er det faktisk en god bøn til Jesus: *Herre, frels os! Vi går under!*

Hvad med døden? *Den sidste fjende* kaldes døden i Bibelen. Vi ved ikke, hvordan det er at dø, men vi kan frygte den sidste tid og grue for at ligge fuld af angst og tænke: Hvad skal der ske? Holder Kristus fat i mig? Skal jeg komme over på den anden side til det evige liv? Og vi kan gøre disciplenes bøn til vores egen: *Herre, frels os!*

Så er der Jesus. Hvad gør han i situationen? Jo, først bebrejder han disciplene, at de er lidettroende, altså har lille tro. Det har jeg også. Jeg er ikke en bedre discipel end de første tolv. Jeg holder ikke altid så længe, at bølgerne skjuler båden. Og så kan jeg alligevel sige: Hvad hjælper det så at blive bebrejdet min lille tro? Jeg har kæmpet så langt, jeg overhovedet kunne, og nu siger Jesus: *Hvorfor er I bange?* Det kan han kun

sige, hvis han er bindegal – eller hvis han har fuldstændig og hel kontrol over situationen. Og det er her, vi skal finde vores hjælp.

Jesus hjalp alligevel disciplene. Hans bebrejdelse er ikke et udtryk for manglende vilje til at hjælpe – det er egentlig heller ikke en bebrejdelse, men en konstatering af, hvor afhængige de er af hans hjælp. Kan I se det? Ved at sige: *Hvorfor er I bange, I lidetroende*, bliver det tydeligt, hvor små de er. Det samme med vores storme. Hvor mange gange kan Jesus ikke sige til os: *Hvorfor er I bange?*

Man kan spørge: Kunne det have gået galt ved stormen på søen? Kunne de have gået under med Jesus i båden? Svaret er: Nej! Det kunne ikke være gået galt. Med Jesus i båden kan det ikke gå galt. Det betyder ikke, at der ikke kommer storme, men Jesus har kontrol over stormen. Derfor må du have Jesus med i båden, som Jakob nu i dag har fået ham med i båden. Løsningen på vores storme er aldrig at kaste ham overbord – dét er nemlig undergangen. Selv om han tilsyneladende sover, så har han kontrol over situationen, og Jesus siger. *Hvorfor er I bange?* Hvad tror I, jeg vil tillade? At vi skulle gå under? – nej!

I livets storme nytter det at gå til ham. I Salme 121 – den, der begynder med ordene: *Jeg løfter mine øjne mod bjergene, hvorfra kommer min hjælp*, læser vi: *Min hjælp kommer fra Herren, himlens og jordens skaber... Han lader ikke din fod vakle, han, som bevarer dig, falder ikke i søvn. Han, som bevarer Israel, falder ikke i søvn, han sover ikke.* ”Jamen, det gjorde han jo i båden”, siger du. ”Så sover han måske også, når det stormer i mit liv”. Nej, Jesus sov, fordi han på jorden også var et menneske som du og jeg. Vi har brug for at sove, og det havde Jesus også. Men selv om han sov, så havde han kontrol – for Gud sover aldrig, og Jesus var Gud.

Vi kan gå til Jesus med vores synd. Han har taget vores synd på sig og taget straffen for den, uanset hvad vi har gjort og hvor stor den måtte være. Også den synd, at vi stoler så lidt på Jesus. Evangeliet siger: *Han, der ikke kendte til synd, har han gjort til synd for os, for at vi kunne blive Guds retfærdighed i ham.* Jesus har prøvet ikke bare at føle sig forladt af Gud, men virkelig være det. *Min Gud, min Gud, hvorfor har du*

forladt mig?, råbte han fra korset. Det gjorde han for vores skyld, for at vi aldrig skulle blive forladt af Gud.

Hvad med døden? ”Jeg trædes skal af dødens hæl”, skrev H.C. Andersen. Og salmen slutter med ordene: ”Har jeg ej Gud, hvad har jeg da, når hele verden falder fra!” Jo, også i døden nytter det at gå til Jesus. Efter at Jesus var korsfæstet, kom på den tredje dag det andet jordskælv, megajordskælvet, som oprejste Jesus fra de døde. Det jordskælv bragte sejr og forløsning. Og jeg vil sige: Oplever du det ene jordskælv, der får murene til at ryste, så tænk på det andet fra påskemorgen.

Livet er en sejlads. ”Jeg er en sejler på livets hav”, hedder en gammel sang.

Undervejs kommer der storme, også for Jesu disciple. En dag skal vi stryge flaget for sidste gang og sejle ind i havnen, hvor det ikke mere stormer. *Det blev helt blikstille*, læser vi. Matthæus bruger igen ordet ”Mega”: Det blev ”Mega-stille”. I evigheden stormer det ikke, for der er evig fred.

Her stormer det, men Jesus kommer med hjælp. Måske er det vigtigste, vi kan lære i dag at undre os med disciplene: *Hvem er han, siden både storm og sø adlyder ham?*
Amen!